

خدمات سلامت سطح اول برنامه کشوری پیشگیری و کنترل بیماریهای غیرواگیر

ویژه استفاده در شهر، حاشیه شهر و مناطق روستایی

تشخیص زودهنگام و ارزیابی افراد از نظر سرطان پستان

پیوست ۱۸: شرح وظایف کارکنان در مراقبت بیماریهای غیرواگیر

تشخیص زودهنگام و ارزیابی افراد از نظر سرطان پستان

شرح وظایف کارشناس مراقب سلامت خانواده/ بهورز

ارزیابی دوره‌ای

۱. ارزیابی افراد واجد شرایط در قالب مراقبت‌های ادغام یافته سلامت میانسالان و سالمندان بر اساس دستورالعمل مربوطه
۲. تکمیل موارد مربوط به سرطان پستان در «فرم ارزیابی دوره‌ای»
۳. ارجاع به ماما
۴. آموزش خودمراقبتی لازم در خصوص علائم مشکوک سرطان پستان و انجام معاینه شخصی مطابق پمفلت آموزشی
۵. پیگیری دریافت بازخورد از سطوح پذیرنده ارجاع و بررسی پسخوراند آن‌ها
۶. ثبت مشخصات افراد دارای سرطان پستان تأیید شده در «فرم مراقبت بیماران»
۷. ثبت مشخصات افراد دارای سرطان پستان تأیید شده در «فرم پیگیری بیماران»
۸. گزارش‌دهی غربالگری طبق دستورالعمل برنامه
۹. همکاری در ارزشیابی و تحقیق‌های مرتبط با بیماری سرطان

مراقبت بیماران

۱. پیگیری و مراقبت افراد مبتلا به **سرطان پستان** تأیید شده توسط پزشک طبق دستورالعمل (ارزیابی ممتد):
۲. ثبت اطلاعات در «فرم مراقبت بیماران»
۳. ثبت اطلاعات در «فرم پیگیری بیماران» و ثبت تاریخ مراقبت بعدی
۴. ارجاع بیمار به پزشک طبق دستورالعمل در صورت بروز مشکل یا طبق دستور پزشک
۵. ارجاع بیمار به ماما طبق دستورالعمل
۶. ارزیابی نیازهای آموزشی و برنامه‌ریزی برای توانمندسازی و خودمراقبتی بیمار
۷. آموزش برای توانمندسازی بیمار

شرح وظایف ماما

۱. پذیرش ارجاعات از طرف بهورز/مراقب سلامت (زنان ۳۰ تا ۷۰ سال دارای مشکل)
۲. بررسی فرد ارجاع شده و سؤال در مورد:
 - وجود توده پستان یا هر تغییر در شکل یا قوام پستان

- وجود توده پستان بزرگ شونده، ثابت یا سفت
 - مشکلات دیگر پستان (مثلا تغییرات اگزامایی پوست، فرورفتگی نوک پستان، پوست پرتغالی، زخم، ترشح یک طرفه از نوک پستان- به ویژه ترشحات خون آلود- توده در زیر بغل) با یا بدون توده قابل لمس
۳. در صورت پاسخ مثبت به هر یک از سؤالات، ارجاع فرد مشکوک به سرطان پستان به پزشک برای ارزیابی‌های تکمیلی و تأیید یا رد ابتلا به سرطان پستان
۴. در صورت پاسخ منفی به تمام سؤالات، انجام غربالگری:
- سؤال در مورد سابقه ابتلاء به سرطان پستان یا تخمدان (در افراد درجه ۱ یا ۲ خانواده):
 - در صورت پاسخ منفی، ارزیابی ۱ تا ۳ سال بعد
 - در صورت پاسخ مثبت، ارجاع غیرفوری به ماما
۵. در همه موارد آموزش‌های خودمراقبتی لازم در خصوص علائم مشکوک سرطان پستان و انجام معاینه شخصی مطابق پمفلت آموزشی
۶. طبقه‌بندی افراد در معرض خطر و مشکوک و ارجاع آن‌ها به سطح دو خدمت
۷. ثبت اطلاعات فرد دارای علائم مشکوک در فرم / پرونده فرد:
- ارزیابی علائم و نشانه‌ها (مثلا سابقه، شدت، طول دوره بیماری، پیشرفت بیماری)
 - جستجوی علائم خطر مرتبط با سرطان پستان مرتبط (مانند سن، سابقه خانوادگی، تاریخچه قبلی سرطان پستان، پرتودرمانی به قفسه سینه)
 - معاینه هر دو پستان، زیر بغل و گردن
 - تشخیص افتراقی: بیماری‌های خوش خیم پستان (مثلا فیبروآدنوم، فیبروآدنوزیس، ماستیت، آبسه و...)
۸. انجام اقدامات مورد نیاز بر اساس دستورالعمل برای فرد دارای علائم مشکوک